

Biblioteca Centrală
Regională
Humedara-Deva

CARNET ELECTORAL

Cartea de impresii

Biroul președintelui cooperativei agricole de producție din comuna Hărman, regiunea Brașov. O cameră încăpătoare mobilată simplu: masă de lucru, masă de ședințe îmbrăcată în roșu și străjuită de două rânduri de scaune, bibliotecă, fanioane roșii, diplome, hărți și planșe. Până aici, nimic neobișnuit. Totul, ca într-un decor pentru o piesă într-un act.

Pe masa mai lungă se află însă un fel de album îmbrăcat în piele. Il deschidem. Nu este album, ci o carte de impresii. Pot fi văzute în ea scrisuri de toate felurile, în mai toate limbile pământului. Spanioli, francezi, sovietici, arabi, chinezi, italieni, germani, cehi, sirbi și cubani și-au așternut aici un gând despre cele văzute la Hărman, una dintre comunele cele mai vizitate de către delegații și turiștii de peste hotare.

Un scris mai citeț, perfect descifrabil, este al inginerului Giuseppe Perrini din Roma. El se declară, de altfel ca toți ceilalți oaspeți, impresionat de puterea economică a cooperativei agricole și de înfățișarea civilizată a comunei Hărman. Impresiile și le încheie cu o urare: „Auguriamo una sempre maggiore prosperità alla cooperativa, così come ai singoli componenti e alle loro famiglie”. (Urăm o tot mai mare prosperitate cooperativei, ca și fiecăruia dintre membrii cooperatori și familiilor lor).

Privim mai atent și micile drapele aninate pe pereți. Toate poartă inscripții în limbi străine. Sînt amintiri lăsate de oaspeți veniți din te miri ce puncte ale globului. Unul este din Cehoslovacia, altul din Cuba. Pe altul recunoaștem litere arabe, pe un altul strălucesc vestitele inițiale F.N.L.—Sud Vietnam (Frontul Național de Eliberare).

Zestrea acestui mic muzeu de amintiri al Hărmanului, cu drapelele, insignele și cartea de impresii, legată în piele, se mărește an cu an. Localnicii fac totul pentru ca așezarea lor să fie tot mai frumoasă, iar cooperativa agricolă tot mai prosperă. Un singur exemplu: deși aproape tot terenul acestei unități este argilos, nisipos sau pietros, planul de producție pe 1967 prevede trei tone de grâu la hectar. Sporind fertilitatea solului, gospodarii nu neglijează nici acțiunea de înfrumusețare a comunei lor: numărul pomilor plantați pe străzi va fi mai mare decît anul trecut cu 600 de bucăți, iar al florilor cu 27 000 de fire.

Este neîndoios pentru oricine că dacă toate comunele din țara noastră ar avea cite o carte de impresii ca cea de la Hărman, vizitatorii din țară sau de peste hotare ar consemna pretutindeni impresii favorabile despre semnele bune gospodării. Satul se primenește, se înfrumusețează și pentru această continuă înnoire, populația rurală, în frunte cu gospodarii ei cei mai destoinici — deputații — efectuează un volum mereu sporit de ore de muncă patriotică. La Slatul popular Brașov ni s-au dat, în acest sens, date grăitoare.

Comuna Măgura, situată la 900 de metri altitudine, mai puțin cuprinsă decît altele în ceea ce privește mijloacele materiale, nu avea o clădire corespunzătoare pentru căminul cultural. Localnicii (crescători de animale și muncitori pe la diferite întreprinderi) sînt oameni cu dragoste pentru activitatea artistică, așa că anul trecut au ridicat în adunarea populară problema

construirii unui lăcaș de cultură. S-a întocmit un deviz care se ridică la 120 000 lei. Deputații comunali au cerut ajutorul Sfatului popular al orașului Brașov, de care aparține Măgura. A venit la fața locului secretarul Dumitru Mosora. Măsurile luate: măgurenilor le-a fost indicată o serie de clădiri vechi din Rîșnov și din Stupini care puteau fi demolate. „Bine, și cu ce aducem materialul de construcții tocmai de acolo?” au întrebat oamenii. „Vă dăm autocamioane din Brașov. Dumneavoastră numai să vă luați ținăcoapele și straițele cu merinde”.

Lucrarea a început în martie și s-a terminat în 28 noiembrie, cînd formațiile artistice au prezentat primul program pe scena noului cămin. Folosindu-se material de construcție provenit din demolări, valoarea devizului a scăzut la 30 000 lei, adică de patru ori mai puțin decît se prevăzuse.

Alt exemplu au dat comunele Șirnea și Sohodol. Așezate în locuri stîncoase, cu drumuri înguste, grele, aceste comune nu puteau fi deservite, pînă anul trecut, de autobuzele Întreprinderii de transporturi Brașov. A lărgi și moderniza aceste drumuri era o lucrare foarte grea. Localnicii nu s-au dat însă bătăuți. „Dacă vom face ca autobuzele și limuzinele să ajungă și pînă la noi, comunele noastre vor deveni punct turistic”, ziceau ei. Lucrarea a fost începută, oamenii prezentîndu-se pe șantier cu mic, cu mare. Valoarea lucrărilor efectuate la Sohodol prin muncă patriotică a fost de 213 lei pe cap de locuitor — meritul principal care i-a adus acestei comune locul întâi în întrecerea pentru înfrumusețare și bună gospodărire. Acolo pe unde nu se putea strecura decît căruța, urcă acum elegantele Fiat-uri și Wartburg-uri. Sohodolul și Șirnea au început într-adevăr a fi vizitate de turiști. Frumusețile altor colțuri de natură se dezvăluie acum privirii vizitatorilor, grație însuflețirii cu care gospodarii din partea locului își ridică așezările la cinste și lumină.

Dragostea pentru flori se face prezentă și în satele din raza orașului Brașov: peste tot, de la Ghimbav sau Sînpetru de Cîmpie, pînă sus la așezările de munte, oamenii, sfătuiți de deputații lor, și-au încropit mici răsadnițe și paturi calde pentru flori. Astfel, oricît de tîrziu ar veni pe acele meleaguri primăvara, oamenii asigură recolte timpurii de flori care să le înobileze ulița și curtea.

Sentimentul de îndreptățită satisfacție și mîndrie prilejuit de realizările gospodărești din 1966 explică entuziasmul adunărilor în care sătenii au făcut propuneri de candidați ai F.D.P. Aceste propuneri sînt pretutindeni însoțite de perspectiva îndeplinirii noilor planuri de înfrumusețare și bună gospodărire. Și nu întimplător, printre candidații propuși se numără mai ales gospodarii care, ca deputați, au avut cea mai mare contribuție la succesele de pînă acum: Ioan Moja, Petre Chiroiu și Augustin Dionisie la Sohodol, Gheorghe Moșu, Vlad Nistor, Maria Folea și Moise Colțea la Măgura etc.

Propunînd pentru alegerile de deputați în sfaturile populare comunale pe gospodarii cei mai destoinici, sătenii știucă miine așezarea lor va fi mai frumoasă și, o dată cu ea, țara întregă.

NICOLAE CULCEA

ÎN TOATE SATELE DE PE CUPRINSUL PATRIEI
PREGĂTIRI INTENSE PENTRU FAZA INTERCOMUNALĂ

FAZA DIN BUCȘANI

În marea competiție a celui de al VIII-lea concurs al formațiilor artistice de amatori, raionul Videle este unul din concurenții de la care se așteaptă surprize. Tarafă de la Clejani mai are o singură ridicătură de ștachetă pînă la performanța finaliștilor de nivel republican, iar estrada Casei de cultură, care la concursul al VII-lea a obținut diplomă de onoare cu acel încă neuitat Veni, vidi... Videle! deși estrada nu era prevăzută în regulamentul, ca gen, așteaptă să concureze de data aceasta „legal” și să demonstreze că nu s-a străduit în zadar. Dar, pînă-atunci să vedem ce se întâmplă cu formațiile fără notorietate, cu acele formații care activează la comune și care constituie marea fond al surprizelor.

Iată-ne la Bucșani, lingă Vadul Lat. E centru de concurs între Bucșani și Uești, în cadrul fazei intercomunale. În fața căminului cultural e agitație, de dimineață. Mai mult după asta se observă că e concurs, fiindcă singurul afiș așezat la intrare nu reușește să spună mare lucru. Sala e plină: cadre didactice care se ocupă de munca culturală, femei, tineret și copii. Dacă știu să stea locului, e bine că sînt atîți copii: un asemenea prilej naște în mulți dintre ei dorința de a deveni artiști amatori nu peste mult timp.

Pe scenă, frămîntare, emoții. Un singur om nu are nici o emoție: tovarășul Butoi Tudor, președintele sfatului popular. De ce-ar avea? De organizarea fazei s-a ocupat directoarea căminului cultural, Tomița Constantinescu. I-a fost greu, dar s-a descurcat.

Și totuși, nu strica să se simtă și autoritatea sfatului. Sala ar fi fost ceva mai împodobită, ceva mai încălzită, juriul ar fi fost ceva mai punctual, tovarășul director, Radu Cristache, ceva mai puțin șornic să se învelesească cu noaptea-n cap, într-o competiție... vinicolă.

Brigada artistică (instructor Nina Constantin) a adus în scenă un text bine orientat din punct de vedere tematic. Cele șapte fete care deschid spectacolul au prezență scenică, sînt îmbrăcate în frumoase costume naționale, dar... (cînd o să putem vorbi despre brigăzile artistice, eliminînd complet acest „dar”?). Parcă instructora s-a străduit a se mișca în scenă, încît să dispară orice urmă de grație! Păcat. Și ce lucruri frumoase se învață la cursurile externe ale Școlii populare de artă! Despre mișcarea scenică, despre dicție, despre varietatea formulilor de expresie, menite să înlăture monotonia, să dea spectacolului viață, forță de atractivitate, eficiență în ultimă instanță. Și despre așezarea statică în semicerc, acest semicerc care omoară latura „de agitație” a brigăzii artistice și pe care încă n-am reușit să-l distrugem. E bine că, tematic, sîntem în actualitate. Un moment dedicat Unirii emoționează. Altul, consacrat alegerilor de deputați în sfaturile populare, încîntă sala. Ce mult am câștiga dacă am fi în actualitate și din punct de vedere artistic!

Grupul vocal din satul Podișor nu-

măra 11 fete. Tinere, frumoase, prezență scenică plăcută. Repertoriul este adecvat: Partid călăuzitor, Grișor din Bărăgan și Arde focu-n paie ude. Vocile sînt bune. Arde singur lucră nu e-n regulă. Instructora, tovarășa Tudora Pintilie, n-a aflat că grupul vocal este un cor în miniatură, o formație vocală „de cameră”, deci cîntatul pe voci este obligatoriu.

O solistă de muzică ușoară (cîntînd fără aecompanament) și doi copii la acordeon au apărut în număr de concurență, ci mai mult ca improvizatii necesare umplerii spațiului dintre două formații.

O frumoasă impresie asupra spectatorilor a produs însă solista de muzică populară Florica Pirvu, o fată deosebit tratată cu un timbru plăcut, deosebit. Îndrumată să-și aleagă cîntecele care-i „merg” cel mai bine, să-și înlăture ușorul tremur de natură emotivă, Florica Pirvu își poate lărgi repede cercul admiratorilor. Această impresie a fost întregită de apariția echipei de dansuri din Uești și a solistului dansator Dan Mărghidan. Echipa este alcătuită din șase perechi de tineri energici, bine aleși, demonstrînd un deosebit simț al ritmului. Solistul — cu care precis ne vom mai întîlni — are temperament și grație de adevărat dansator.

Acestea sînt principalele probleme și aspecte pe care le-a furnizat faza intercomunală de la Bucșani, raionul Videle.

STELIAN FILIP

SPRIJIN ACTIV, NU VORBE GOALE

Experiența instituțiilor culturale sătești frumose arată că succesele în activitatea culturală, sub toate aspectele ei, depind de calitatea și diversitatea manifestărilor pe de o parte, iar pe de altă parte — și aceasta este o condiție esențială — de modul în care sfatul popular, ca organ coordonator, sprijină acțiunile întreprinse de căminul cultural. În cele ce urmează vom înfățișa cîteva aspecte ale activității culturale și rezultatele obținute acolo unde sfaturile populare se ocupă de munca culturală și consecințele unor atitudini necorespunzătoare față de instituțiile culturale sătești din raionul Găești. Pentru acest lucru ne-am adresat și Comitetului raional de cultură și artă, și activiștilor de la Casa de cultură Găești, cu rugămîntea de a ne confirma sau completa unele informații pe care le avem în legătură cu tema propusă în discuție.

La Petrești există formații artistice bune și active, capabile să dea sătenilor programe artistice mult apreciate. Învățătoarea Niculina Leu, directoarea căminului cultural, știe să ceară sprijinul sfatului popular și atît secretarul Iovan Sfantu, cît și președintele Aurel Manea nu preocupesc nici un efort pentru a veni în ajutorul muncii cultural-artistice. Aceeași grijă față de activitatea culturală poate fi întîlnită și la Budișteni. Aici președintele sfatului popular, Ion Rusu, și secretarul sfatului, Marin Moldoveanu, pe lîngă sprijinul ce-l dau căminului în vederea asigurării bazei materiale, participă la activitatea artistică. Grație îndrumării și sprijinului sfatului popular, la Budișteni există formații artistice bine puse la punct, cum sînt grupul vocal, brigada artistică, echipa de dansuri, soliști vocali, instrumentiști și dansatori, precum și două formații de teatru. Exemplul celor din Budișteni e demn de urmat de către mulți alții.

Urmărind aceeași problemă, ne-am oprit și la Topoloveni, comună frumoasă și bogată, unde ne așteptam să găsim activitatea cea mai înflorită. Dar, aici l-am găsit pe directorul căminului cultural cam necăjit. Să fii supărat cînd în sală repetă un cor de peste 100 de persoane? Tovarășul Stanciu Scarlat ne informează că al cu regret că nu e al căminului ci al cooperativei meșteșugărești Muncitoarea.

Cele 120 de voci cite intrunea corul căminului și care făceau să se cutremure pînă la semnalul de „forte”, nu mai

sînt. De ce? Pentru că aici, la Topoloveni, întreaga muncă culturală este lăsată pe seama directorului de cămin. Întrebat cum sprijină activitatea căminului cultural, președintele sfatului popular, Nicolae Angelescu, răspunde: „De ce am la cămin director plătit?... Să facă!... Nu face, îl sancționez!”...

Oare acceaștea trebuie să fie atitudinea unui președinte de sfat? Țasta e singurul ajutor pe care-l poate da el? La căminul din Topoloveni nu există, la ora actuală, nici brigadă artistică, nici formație de dansuri, nici grup vocal, nimic. S-a pus în scenă o singură piesă de teatru Articolul 111 — în timp ce în localitate există 40 de cadre didactice. Bunăoară, directorul căminului cultural nu are cu cine întocmi un text de brigadă. De ce nu iau cei din Topoloveni exemplul cadrelor didactice din Călinești, care sînt și instructori ai formațiilor, participă și la cor?

L-am întrebat pe tovarășul președinte de sfat dacă nu-l interesează nici faptul că la căminul cultural din Topoloveni nu există nici combustibil suficient. Ar fi timpul ca forurile competente de aici să nu lase munca culturală numai pe seama unui singur om — directorul căminului.

Cum se prezintă situația în alte locuri? În comuna Ștefan cel Mare, cînd directorul căminului cultural, Radu Saru, s-a dus la sfatul popular să se intereseze de buget în vederea procurării unor articole pentru cămin, președintele sfatului, Florea Ciobanu, l-a dat afară. Cerînd explicații pentru această atitudine, directorul căminului s-a ales cu cîteva lovituri zdărene. Președintele Florea Ciobanu era probabil în „formă”, așa cum face adesea cînd se întoarce de la circumă. Aceasta însă nu-l scuză cu nimic și nimeni nu-i dă dreptul de a se purta astfel cu oamenii. De aceea, demaipurul și suporta demisia. În asemenea situații mai poate fi vorba despre activitate culturală la nivelul saricinelor actuale?

La Mogoșani se desfășoară muncă culturală; există formații bune, care dau spectacole și întreprind acțiuni culturale organizate de către cadrele didactice, fără concursul sfatului. Directorul de cămin, Constantin Boboc, cînd se adresează președintelui de sfat, pentru a-l sprijini în vreo problemă pe linie cul-

tural-artistică, primește insulte și cuvinte jignitoare ca: incapabil, neghiob și altele. Și aici, fiind descurajat și jignit de nenumărate ori, directorul și-a cerut demisia.

La căminul cultural și biblioteca comunală din Dragodana, nu se face foc nici acum, în miezul iernii, pentru că nu sînt lemne, dar nici oare. Președintele sfatului popular, Aurel Nicolae, nu se interesează de asemenea treburi.

sfatul popular pentru sprijinirea și îndrumarea căminului?

★

Din cele arătate mai sus se pot trage unele concluzii și anume: de munca de culturalizare a maselor se face răspunzător nu numai căminul cultural ci și organele locale ale puterii de stat. Pentru acestea este necesar să se respecte obligațiile pe care acestea le au față de activitatea culturală, să se combată

Lectură la biblioteca căminului cultural din satul Borlova, raionul Caransebeș.

În cadrul căminului cultural din Leordeni există cîndva o puternică formație corală, dar care nu și-a mai făcut apariția pe scenă de la al VII-lea concurs artistic. Un grup de coriști a fost adunat ad-hoc pentru a participa la sărbătorirea corului din Domnești. De atunci nu s-a mai făcut nici o repetiție cu formația întregă. După părăderea președintelui sfatului popular, Radu Trică, și secretarului Pompiliu Tănase, de această inactivitate se face vinovat căminul cultural și cadrele didactice. Într-un fel au dreptate. Le-am pune totuși o întrebare: ce face practic

cu hotărîre atitudinile necorespunzătoare — cum ar fi cele amintite — față de cadrele care au menirea să asigure permanentizarea muncii culturale în comune și sate. Pentru lipsa de activitate un director de cămin poate fi tras la răspundere conform normelor în vigoare, nu jignit și brutalizat. Un cuvînt în această privință au de spus și tovarășii din sfatul popular raional. La urma urmelor, exemplele negative amintite, deși constituie numai niște cazuri locale izolate, pot avea o influență nedorită pe raion. Și e păcat de strădania celor mai mulți!

MIHAIL ECOVOIU

VOIEVODUL TRANSILVANIEI

„Jelescă-mă apele Cernii“

G. COȘBUC

Numele lui a coborât din istorie, din realitate și s-a înălțat în legendă. A trăit în tulburatul veac al X-lea. A fost și a rămas unul dintre cei dintâi orînduitori de formații statale românești.

Istoria lui, ca și a altor voievozi transilvani, ne-a povestit-o Anonymus, un cronicar maghiar. Acesta a scris istoria luptei românilor cu triburile ungurești din vremea lui Arpad și a urmașilor lui. Erau acele vremi tulburi și grele: vremea migrațiunii popoarelor, vremea răvășirilor și a răsturnărilor. Zămislit din plămădă daco-romană, cu dirzenia și puterea marilor începuturi, poporul român se străduia să se orînduiască, să statornicească ordine în neorînduiala, furtuna și vâl-mășagul pricinuite de năvălirea popoarelor, de la goți și huni, pină la unguri și tătari.

Zice cronicarul Anonymus că, venind din pusta Panonică, adică din Ungaria de azi, la începutul celui de al X-lea secol, ungurii au fost siliți să lupte cu românii, organizați în trei voievodate, conduse de cite un „duce“ sau voievod. Unul în Crișana, condus de Menumorut, voievod stăpîn în cetatea Biharia. Altul în Banat, cu centrul în cetatea Cuvin, ocîrmuit de voievodul Glad. Al treilea, cuprinzînd teritoriul și poporul român din interiorul Transilvaniei, de la Poarta Meseșului pină la izvoarele Someșurilor, se afla sub conducerea voievodului Gelu.

Tustrei acești voievozi dintru începuturile istoriei românești au luptat cu eroism pentru apărarea pămîntului străbun. Menumorut și românii lui s-au bătut pentru libertate în cetatea de la Satu-Mare și cea de la Biharia, din preajma Oradei. Căpeteniile ungurilor au fost foarte impresionate de vitejia românilor. Drept aceea, au căzut la tocmeala unei inoiei: o frumoasă și vitează fiică a lui Menumorut să se căsătorească, de îndată, cu fiul lui Arpad, iar voievodul să rămînă voievod stăpîn în cetatea și în voievodatul lui. Glad, cu ai lui, s-au apărat în cetățile Cuvin și Orșova. Și n-au plecat steagul decît copleșiți de puterea potrivnicilor. Atrăși de „bunătatea țării Transilvane, unde domnea un român, anume Gelu“, maghiarii au încercat să treacă și Munții Apuseni. Cu puținii lui viteji, Gelu, deși avea arme mult mai puține și mai slabe, a dat totuși o luptă la Poarta Meseșului. După îndrîjită rezistență a fost înfrînt. Dar nu s-a lăsat. A rînduit altă bătălie pe malul riului Almaș. Și aici a fost copleșit de călăreții lui Tuhutum. Dar tot n-a deznădăjduit. S-a retras spre cetatea sa de pe riul Someș. Dar, pe cale, în neconținute ciocniri, viteazul Gelu a căzut rănit și a pierit lingă riul Căpușului. Așa povestește Anonymus. Așa adev-

rește și cronica lui Nestor. Așa dovedesc și deosebit de interesantele săpături arheologice din ultima vreme, de la Dăbica, în apropiere de Cluj. Aici s-au descoperit urmele cetății lui Gelu, existentă pe la anul 900. De sub șpaclul cercetărilor au apărut noi semne și dovezi materiale despre viața românilor în pragul secolului al X-lea, despre ocupațiile lor în țara unde, cum scria Anonymus, „curg ape bogate în nisipuri care conțin aurul cel mai curat“, despre gospodăriile lor, despre armele lor. Toate arată că, la venirea ungurilor, românii erau organizați în voievodate, că ridicaseră orașe și cetăți puternice, că strinseseră oștiri după a lor putere, că au stat cu pieptul și arma la hotare și au apărat cu eroism glia strămoșească. Sint plămuitori acei istorici care scriu că, la năvala lor în Transilvania, ungurii au găsit aici țară pustie. Ne-au găsit pe noi, românii. Ne aflam într-un stadiu dezvoltat. Și numai după ce Menumorut și Glad și Gelu și alți voievozi, care nu apucaseră încă să formeze o țară mare, au căzut pe cîmpul de bătăie, numai atunci șefii triburilor maghiare au putut ocupa acele pămînturi românești, mult rivnite pentru „bunătatea“ lor. Gelu, Glad, Menumorut se rînduiesc printre eroicii voievozi ai începuturilor, alături de Litovoi, Seneslav, Basarab, Dragoș, Bogdan. Ei sint zămislitorii statului român și primii viteji cu nume românești înscris în istorie. Jertfa lor stă la temelia libertății românilor.

De aceea, poporul nostru i-a înălțat pe sociul de aur al legendei. Gelu, de pildă, așa cum îl cîntă și poetul Coșbuc, cade rănit pe malul Căpușului și „prin noapte, stînd singur vorbește cu calul“. Il roagă să-i înțeleagă amarul infringerii și durerile pricinuite de cele trei sulți care „făcutu-și-au strungă“ prin trup. Il roagă de asemenea:

„...cît va cuprinde / Mantana, deasupra mi-o întinde / Și-apoi cu picioarele-mi sapă / Mormintul pe margini de apă / Și-n urmă cu dinții mă prinde / Și-aruncă-mă-n groapă“.

Se stinge eroicul voievod. Dar nu deznădăjduiește. Știe că-l vor jeli „apele Cernii“. Știe că

„...sosi-va o vreme, / Cînd munții vor fierbe, vor geme / Cu hohote mamele-n praguri, / Vor trece bărbații-n șiraguri / Cînd bucium suna-va să cheme / Pe tineri sub steaguri.“

Și roagă murgul să necheze și să-și abată pasul pe-aici, pe malul Căpușului. Cunoscîndu-i glasul, voievodul strigă:

„...armat voi ieși eu afară, / Și veseli vom trece noi iară / Prin sulți și foc înainte, / Să ție potrivnicii minte / Că-s vii, cînd e vorba de țară, / Și morții-n morminte!“

DUMITRU ALMAȘ

Peisaj de iarnă

Pe drumul ha

Din tîrgul mic al Hurezului, spre cheile Oltețului, drumul cel mai potrivit și cel mai scurt, trece prin Vaideeni, sat mare de păstori, veniți de peste munți. Drumul este acesta care evocă fragmente vii de istorie și legendă și se mai spune încă „al Haiducului“.

Indemnăm spre poala muntelui traversînd apa Luncavățului de-a lungul căruia, cam pe unde sîntem acum, dăinuia pe timpul lui Mircea cel Bătrîn — satul București. În marginea de sus, dinspre munte, a Polovragilor e mănăstirea veche cu același nume, foarte săracă, din care pricină la timpul lor, fanarioții nu au putut-o închina nici patriarhului de la Țarigrad, nici muntelui Athos și nici Sfîntului Mormint de la Ierusalim.

Iancu Jianu, haiducul, găsea însă aici, oricînd, ușă deschisă și clipe de odihnă. Undeva mai sus, pe dreapta, e peștera adîncă a Polovragilor, unde își hotărnicise cuibul de haiduc. Nu haiducise mult Iancu Jianu, dar de-ajuns ca să bage spaima în ciocoi. Vîndut și prins de poteră, urma să fie spînzurat, cînd, după datină, fu scăpat de la moarte de cea mai frumoasă fată din casa domnească Sultana Călășeasa care, iubindu-l, în taină, îl ceru de bărbat. Mai mult de mila fetei, care-l iubea decît de teama morții, Jianu făgădui să se lase de haiducie, să nu mai prigonească pe greci și pe ciocoi. Recunoscător, Vodă Șuțu, fanariotul, îl cinsti cu rangul de Pitar.

Dar liniștea haiducului era liniștea vulturului în cușcă de aur. Și, spune istoria, într-o seară de iarnă grozavă a anului 1821, pitarul Jianu primi o hîrtie cenușie împăturită în patru, îi rupse pecețile și citi: „Prietene Jianu, seria răvașul, pune de grabă la cale treaba știută, adună-ți oame-nii. Peste o lună de zile scoatem plugurile. Al dumitale, gata ca un frate, Tudor“.

Sărutase hîrtia haiducul, oftase și pornise în iarna aceea pe drumul pe care în Mergea spre Oltețului. Din Vaideeni șoseaua spre I dreapta, pe V se conturează pășinii. Mașina la oră, drumul lui. Doi masivi calea. O liniș firea, în care d tul îndepărtat Inaintînd su care inghesuie schimbă. Aerul valea coboară piatră și apa mă peste stînc e doar la ciți dreapta. Intră exclamînd în cuib de haiduc zindu-ne în la țim o mîndrie iubit și mai stîntise cu hrube ale munt din Vaideeni, acest sat al p cinte incet, hă fredonînd, băt „Auzita-ți c hoț de căpîta nebun/ Trece Prin hrubel nu se mai sfîr ternelor care loanele întune cîntă. Parcă de frumos, îi tească în cînt viața haiducul drag al haiduc care îl cîntă zeam acum, a cu aceeași căld dulație, tărăgî „Sub poală c titel foc mi se tolit / Tot de Cîntecul se în părțile ace cuit haiducul. Afară, la h

VIZIONAȚI FILMUL

DADII

REGIA: Sergiu NICOLAESCU, SCENARIUL: Titus POPOVICI; cu: Marie José NAT, Amza PELLEA, Pierre BRICE, Emil BOTTA, György KOVACS, Georges MARCHAL, Geo BARTON, Septimiu SEVER, Mircea ALBULESCU. IMAGINEA: Costache CIUBOTARU

MUZICA: Theodor GRIGORIU

POVESTEA VECHIE ȘI NOUĂ Ă NISIPURILOR DIN OLTENIA

Prof. dr. docent
V. STRATULA

Facultatea de Horticultură
Craiova

Așa cum spune marele nostru poet Tudor Arghezi: „Frumusețea cu care a fost dăruit ținutul cuprins între înălțimile Parângului și tumultul apelor Dunării pe de o parte, iar pe de altă parte între cursul năvalnic al Cernei și șerpuirea Oltului, își găsește explicația și în diversitatea aspectelor pe care le îmbracă peisajul Olteniei“.

De la foșnetul sălcilor și stufului din bălțile ce se află în lunca bătrînului fluviu și pînă la liniștea deplină a golului alpin, călătorul care străbate plaiurile oltenești cunoaște o bogată gamă de relief, cu toate elementele de climă, de sol, floră și faună de care sînt însoțite.

În acest ansamblu este înfîlțit omul Olteniei noastre noi, muncitorul de pe ogoare, stăpînit de dorința de a afla cît mai multe din ceea ce știința îi pune la îndemînă, pentru a obține roade mai bogate.

Știința ne arată că belșugul holdelor poate crește pe două căi și anume: sporirea producției medii la hectar prin aplicarea unei agrotehnici tot mai moderne și prin creșterea suprafețelor cultivate prin valorificarea tuturor terenurilor neproductive. În această categorie, în care nu de mult urmele vieții erau înghițite de stihia deșertului, intră circa 250 000 hectare nisipuri.

ORIGINEA NISIPURILOR

După lucrarea „Cimpia Olteniei“ de Petra Coteș, nisipurile din sudul acestei regiuni aflate de-alungul Dunării și din dreapta Jiului, provin din nisipul spulberat din albia Dunării de către vînturile Coșava (sud-vest) și Austrul (vest). Cele din stînga Jiului ar avea originea în nisipul spulberat din albia acestui rîu, ca și din alte zone mai de nord, adus de vînturile ce bat din vest și din nord-vest. Dovada acestor afirmații este așezarea nisipurilor în dune dispuse în direcția vînturilor dominante.

În cartea sa „Agrotehnica“, academicianul Gh. Ionescu Sisești arată că nisipurile din sudul Olteniei au fost ocupate, în trecutul îndepărtat, cu păduri de stejar brumăriu, ulm, frasin și păr sălbatic. Defrișările și pășunatul irațional au făcut ca nisipurile să devină mobile și sub influența vînturilor au început să înainteze către interior. Așa s-au petrecut lucrurile mai de mult și sate întregi cum au fost Desa, Ciuperceii Vechi și altele au fost nevoite să se mute cu totul mai înspre nord, datorită năvălirii nisipurilor spulberate de vînturi care au acoperit ogoarele și vetrele de sat.

Mai tirziu, plantațiile de salcim de la Tunarii Vechi și Piscul Vechi au avut un rol important în slăvilirea nisipurilor.

În urmă cu 30—40 de ani nisipurile din Oltenia nu-și găseau prea mare întrebuințare. Se cultiva secara, singura care asigura piinea săracului, dar care nu dădea mai mult de 400—500 kg. la hectar. Se mai semănau pepeni verzi, floarea-soarelui și pe interdune porumb care numai în anii cu ploii bune de vară producea între 300—700 kg. boabe la hectar. Viile de la Călărașii Olteniei, de la Dăbuleni și alte comune, care se plantau la mare adîncime sînt o mărturie a luptei între omul din trecut și natura vitregă, dar după cum se știe vița de vie românească „Roșioară“ nu dă un strugure bun de masă sau un vin ales.

CERCETĂRI ȘI REZULTATE

Natura vitregă a zonelor nisipoase din Oltenia a reținut atenția multor cadre didactice de la Institutul Agronomic „Tudor Vladimirescu“, (azi Facultatea de agronomie) din Craiova. Astfel, în anul 1955, cînd s-au pus bazele centrului experimental de la Timburești, ne-am interesat mai îndeaproape de cauzele fertilității scăzute a nisipurilor. După cîțiva ani de muncă, rezultatele noastre experimentale au confirmat concluziile cercetărilor din alte țări aducînd în plus date noi pentru știință și producție, înlăturînd, prin rezultatele obținute, convingerea țăranilor cooperatori asupra neproductivității nisipurilor. Azi, după o perioadă relativ scurtă de cercetări, rezultatele sînt evidente. Putem spune că nu există cultură care să nu se simtă bine pe nisipurile noastre. La C.A.P. Gogoșu, bunăoară, pînă acum cîțiva ani nu se cultiva grîu. În conștiința oamenilor de aici se înrădăcinase convingerea greșită că grîul nu merge decît la terenul „mare“ pe brun roșcatul de pădure, cernoziom și aluviuni etc. Aceste convingeri nu puteau fi răsturnate decît prin exemple concrete, fapt ce ne-a determinat să experimentăm trei ani la rînd, diferite soiuri de grîu în comparație cu secara. Astfel în 1962, grîul a dat în medie cîte 890 kg la ha, în timp ce secara numai 340 kg la ha.

În anul 1963 secara a dat în medie 450 kg la ha, iar grîul 1 026 kg. Cu un an mai tirziu, secara a dat 548 kg, iar grîul 1 502 kg la ha. Aceste rezultate au determinat pe cooperatori ca în anul 1964 să cultive cu grîu 60 la sută din suprafața destinată cerealelor panificabile, iar restul cu secară. În anul următor, 1965 producția medie de grîu a fost de 1 910 kg la hectar, în timp ce secara a dat decît 690 kg.

CE MAI DOVEDEȘTE EXPERIENȚA ?

Cercetările au arătat că cele mai potrivite plante de pe nisipuri sînt: tutunul, floarea-soarelui, pepenii furajeri și comestibili, fasolea pentru boabe, fasolița. Fasolea pentru păstăi, spre exemplu, dă rezultate foarte bune deoarece nisipurile grăbesc vegetația și determină obținerea de recolte timpurii de primăvară.

Porumbul din hibrizi dubli timpurii — cum ar fi de exemplu H. D. 208, răspunde de asemenea eforturilor prin producții mari. Astfel, la stațiunea experimentală Timburești, în culturile

comparative cu hibrizi dubli de porumb, cultivat în anul 1965, s-a obținut peste 3 000 kg boabe la hectar. Tutunul aduce de asemenea venituri mari și constante.

O plantă care se simte bine pe nisipurile din Oltenia este mazărea pentru boabe. Anul trecut, la C. A. P. Dăbuleni, din raionul Corabia, mazărea cultivată pe 40 ha a dat o producție în medie de 1 600 kg la ha, iar pe o parcelă de cîteva hectare, soiul de mazăre Rondoo a produs 2 200 kg la hectar, ceea ce a determinat pe cooperatori să extindă în cultură numai acest soi.

Încercările de a cultiva legume pe nisipuri au dat de asemenea rezultate multumitoare. La C. A. P. din comuna Gogoșu, raionul Vinju-Mare, spre exemplu, cultivîndu-se anul trecut legume din roșii extra timpurii, varză timpurie, ceapă, ardei, rădăcinoase, vinete, castraveți etc. s-au obținut venituri de aproape 300 000 lei. Pînă în anul 1964, în aceeași unitate, deși se folosea pentru legume un teren aluvionar situat în

Cercetările noastre de la Timburești au arătat că eforturile sînt încununete de succes atunci cînd se respectă o rotație a culturilor, o rotație de scurtă durată, care să cuprindă o plantă leguminoasă în primul an, apoi secară de toamnă, după care urmează o cultură dublă de lupin ca îngrășămint verde, apoi să se cultive porumb sau floarea soarelui.

Lucrările de întreținere a culturilor se cer a fi făcute des și în special după fiecare ploaie, deoarece nisipurile formează crustă mult mai intens decît alte soluri.

În mod concret lupta împotriva secetii pe nisipuri se poate duce cu ajutorul irigației, a îngrășămintelor și a mecanizării.

Astăzi este unanim recunoscut că terenurile cele mai pretabile pentru irigații sînt nisipurile. Ele dau producții mari și constante, cu numai jumătate din normele de irigație folosite de solurile zonale din regiune. Prin irigarea nisipurilor este posibilă obținerea în

terasa inferioară a Dunării, veniturile nu depășeau 30 000—40 000 lei.

Vița de vie mai ales pe interdune, suportă mai bine seceta decît plantele anuale. Pomi fructiferi din toate speciile și în deosebi piersicul, caisul, prunul, cireșul, vișinul etc. de asemenea, mai ales dacã în livadă se îngroapă sub brazdă o dată la doi ani o recoltă de lupin ca îngrășămint verde, împreună cu 100—200 kg superfosfat și cam tot atîta sare potasică la ha.

CITEVA SFATURI DE AGROTEHNICĂ

Pentru obținerea de recolte mari în aceste zone este necesar să se aplice cele mai potrivite lucrări tehnice. Ca și pe celelalte terenuri culturile de toamnă sînt recunoscutoare față de arătura de vară, dar această lucrare nu este economică atunci cînd se dă la o adîncime mai mare de 30 cm. Arătura adîncă este contraindicată pe nisipurile zburătoare.

Pentru culturile de primăvară, chiar arătura făcută cu 2—3 săptămîni înainte de semănat nu este dăunătoare ca pe alte tipuri de sol din regiune. Dar în fiecare an este necesară încorporarea a 10—15 tone gunoi de grajd fermentat sau nefermentat.

tr-un singur an a două recolte de boabe sau cel puțin o recoltă de boabe și una furajeră. Fiind umed și umbrat de plantele anuale nisipul nu va mai fi spulberat de vînt și astfel va dispărea aspectul deșertic al acestor zone.

Aplicarea îngrășămintelor chimice trebuie făcută cu multă atenție, intrucît sînt ușor spălate în profunzime.

Pentru mecanizarea lucrărilor și irigarea culturilor, nivelarea terenului este una din condițiile de bază. Actualul sistem de mașini nu poate asigura mecanizarea nisipurilor, în care scop se cer tractoare pe șenile late, care să permită alcătuirea unor agregate pentru executarea deodată a pregătirii terenului și a semănăturii.

Personal consider că nu este bine ca nisipurile să fie ocupate cu plantații viti-pomicole decît în proporție de 25 la sută.

Printr-o cultivare rațională din care să nu lipsească irigațiile și chimizarea, precum și prin stabilirea spulberării cu ajutorul perdelelor de protecție de salcim, de la plantele anuale se vor obține producții foarte mari de cereale, legume, zarzavaturi și furaje.

Prin acestea nisipurile sînt considerate, pe bună dreptate soluri de mare viitor.

O importantă întrecere agricolă

Recent, Biroul Permanent al Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție a hotărît — în scopul stimulării membrilor cooperatori, a șefilor de echipă și a brigadierilor, pentru obținerea de producții sporite — să organizeze concursuri între echipe și brigăzi în cadrul tuturor cooperative-lor agricole.

Începînd cu 1967, la bilanțul fiecărui sfîrșit de an, vor fi acordate titlul și steagul de echipă sau brigadă fruntașă acelor echipe și brigăzi care, prin rezultatele obținute, s-au situat pe locul întii, cu condiția să fi realizat o producție cu cel puțin 10 la sută mai mare decît media depășirilor de plan înregistrate pe cooperativă și, respectiv, pe brigadă. Totodată, cooperativilor din echipele fruntașe, care participă efectiv la muncă și au rezultate frumoase, le va fi acordată insigne de „Fruntaș al recoltelor bogate“.

Concursuri similare se organizează și între cooperativele agricole, pe raioane, regiuni și pe întreaga țară, pentru obținerea titlului de

cooperativă fruntașă în cultura grîului, a porumbului, a cartofului, a sfeclei de zahăr, a florii-soarelui, în viticultură, în pomicultură, în legumicultură, în îngrășarea taurinelor sau porcinelor, în creșterea vacilor de lapte, a oilor și a păsărilor. Primele trei cooperative pe raion sau regiune vor primi din partea uniunilor cooperatiste steaguri și diplome iar primelor trei clasate pe țară li se vor înmîna din partea Uniunii Naționale a C.A.P. drapele, diplome și premii în bani (premiul I — 20 000 lei, premiul II — 15 000 lei, premiul III — 10 000 lei).

Alături de uniunile cooperative-lor și de consiliile de conducere ale unităților, cărora le revine sarcina organizării temeinice a acestor concursuri, desigur că instituțiile și așezămintele culturale pot și au datoria să contribuie în mod eficient la popularizarea importantei competiții agricole, organizate în vederea valorificării depline a rezervelor existente în fiecare cooperativă, în direcția creșterii producției vegetale și animale.

Foto O. POPESCU
Caransebeș

La muzeul satului

Ușor se pierd în holde și cal și călăreț...
Colinele și cîmpul, în straiul lor de preț,
Cu aur în pastale, și-aramă-n stropi de
bumb,
Intînd pe zări lumina din codrîi de
porumb.

Un zvon din miază-noapte foșnește
prin cuprins.
Știuleții-n mături calde nu știu că-n
munți a nins ;
Dar boarea se-ntestește în mers de
escadrilă,
Și mă-mpresoară zorul cu vuiet de
șindrîlă...

Morarul, ca din pulberi, dă glas la
cărăuși —
Să-ndemne încărcatul și-nscrisul pe răbuș.
Și fiecare culme, cu aripile-n vînt,
Văzduhului se-nchină și bunului pămînt !

MIHAI STĂNESCU

VORBE DIN POPOR ȘI TILCURILE LOR

N. MIHAESCU

„NICI ÎN CLIN, NICI ÎN MÎNECĂ...”

Ce înseamnă expresia a nu avea nici în clin, nici în mîneacă se cunoaște destul de bine ; ea redă sensul : a nu avea nimic comun, nici un amestec, nici o legătură cu cineva

În graiul viu, ca și în scris, vorba aceasta este foarte des folosită. În Povestea lui Harap Alb de Ion Creangă, fiul craiului se adresează, la un moment dat, spinului : „... tata mi-a dat în griji, cînd am pornit de acasă, ca să mă feresc de omul roș, iară mai ales de cel spin, cît oi putea ; să n-am de-a face cu dinșii nici în clin, nici în mîneacă...”

Dar, dacă — așa cum spuneam — nu încapă nici o îndoaială asupra sensului expresiei, mai puțin limpezi sînt lucrurile privitoare la felul în care a luat ea naștere.

Întrebarea este dacă termenii clin și mîneacă sînt cei din domeniul croitoriei — primul exprimînd o bucată de pînză ori de stofă folosită uneori la o confecție, iar celălalt însemnînd partea îmbrăcăminteii care acoperă brațul — sau ei trebuie puși în legătură cu alte noțiuni.

Autorii dicționarelor noastre au trecut expresia fie la clin, fie la mîneacă, pornind de la ideea că termenii respectivi aparțin profesiunii amintite. Nu se vede însă ce legătură logică se poate stabili între noțiunile pe care cele două cuvinte le comunică și înțelesul expresiei.

Explicația acestuia trebuie — credem — căutată în altă parte. Ea ni se pare a fi aceea pe care acad. Victor Eftimiu a încercat s-o dea într-un articol publicat, acum cîțiva ani, în revista Magazin : la început, expresia a circulat sub forma nici în clin, nici în mîneacă — adică nici la deal, nici la vale (în nici un fel), clin fiind luat în înțelesul de pantă pe care coboară carul, iar mîneacă (termen vechi dispărut astăzi din limbă) înseamnă urcușul, acolo unde tîranul își mîna boii sau caii.

Dispărînd din limbajul curent cuvîntul mîneacă, dar rămî-nînd expresia și crezîndu-se, cu timpul, că e vorba de clinul și de mîneca unei haine, s-a ajuns a se spune mîneacă în loc de mîneacă, deși termenii amintiți nu au — ca să zicem așa — nici în clin, nici în mîneacă (mîneacă, totuși !) cu denumirile din sfera îmbrăcăminteii...

Ninge

Ninge... ! Frunzăresc o carte
Peste sat, de-acum, e seară...
Ești aproape sau departe
Chiot lung de primăvară ?

Ninge... ! S-a-nnoptat de-abine
Umblă somnul pe pămînt...
Dor mi-e, cîmpule, de tine
Să te ar și să te cînt !

ȘTEFAN TANASE

ALBINA din primul an de apariție

Chiuituri din Ardeal

Măi bădită păr galbin,
De dorul tău mă leagă,
Cum se leagă iarba
Cînd o taie cu coasa...
Cînd o taie gălbinesce,
Trage vîntul și-o sghicesce...

Vine dorul badelui
Seara-n vremea somnului,
Și mă strigă la fereastră :
— Hai mîndruță de-mi dă apă !
— Ba eu nu, că am pîrînfi,
Și-or eși și m-or simți ;
Mergi, dorule, la fîntînă,
C-acolo-i găleata plină.
Si ulcica lîngă ea,
Bea dorule cît îi vrea !

Vai de maica cu fii
Că plînge de multe ori —
Vai de măicuța cu fete
Că plînge odat' cu sete.

Din Bobohalma, Valea
Mureșului (Ardeal)
D. Munteanu-Rîmnice

Anul I. nr. 18 — 1.II.1898.

Lucului

oi acum.
Laștep-
ale Ol-

și să ure
a sus, pe
vășului,
ivul Că-
u 60 km
l Jianu-
ă închid
învăluie
ar foșne-

Oltețului
corul se
mai tare,
eaua de
sbuciu-
Polovragi
metri, în
a adîncă
„Strașnic
ă pier-
gru, sim-
l cel mai
oporului.
ni aceste
învățător
rului din
ncepe să
mai mult

/ De un
iul cam
drum...”
ate, care
nina lan-
prin cot-
torii mai
straniu
a poveș-
ente din
cel mai
tecul pe
ii îl au-
ră, cîntat
oare mo-
os:

arde./ Mi-
el și po-
olit...”
și acum
de a lo-

torul acela din Vaideeni, privind
către pădurea de brazi, ce se
deschidea, sus, în muchia munte-
lui, continuă să cînte pe aceeași
melodie, un cîntec, presupus a fi
fost chiar de haiduc făurit :

„Inchina-m-aș, și n-am cul/
Păsările ca să-mi spui / Inchina-
m-aș brazilor, / Brazilor și fagi-
lor / Dar fagii sînt depărtați /
Brazii — multe ridicați...”

De la peșteră drumul se aține
tot pe briul muntelui, apa curge
tot așa de iute ; apoi, de la un
timp, dispare cu desăvîrșire sub
munte. Este unul din fenomenele
interesante ale Văii Oltețului. Pe
o distanță de aproape douăzeci de
kilometri, Oltețul curge pe un
defileu mîndru și sălbatec cu ve-
getație variată și, de pe versanți,
apele aduc la vale, pe scocuri,
lemnurile masive, slobozite din vir-
furile care se pierd în nori.

Acolo sus, spre obîrșia apelor
de munte sorbisem din loc în loc
apa ca ghiața a izvoarelor și, la
multe din ele văzusem ulcioare,
frumos colorat, opera olarilor din
Hurez. Întrecere de culori, bogăție
de imagini, împletire măiastră de
flori, concurînd cu flora muntelui
în ampla ei varietate și frumusețe.
Arta aceasta, străveche pe pămîntul
nostru, este intrată aci, de
mult, în tradiție.

Cu coloritul costumelor și cînte-
cul din fluier al păstorilor ne-am
reîntîlnit la Vaideeni. Unul din
cîntecele acelea îl auzisem adesea
la radio, dar parcă nu-i remarcasem
îndeajuns căldura și culoa-
rea :

„Frunzuleană cîntătoare —
Mi-a suflat un vînt de vară/ Să
urcăm la munte iară/ Printre co-
dri și izvoară/ Hai Carpat,
Carpat !...”

Finalul cîntecului încheie cu o
rară metaforă :

„Trîmbițează în lumea mare/
Fluer din Carpat/ Țara mea ni-
meni n-o are/ Sub geană de munți
răsare./ Ca o fată-n sărbătoare/
Hai Carpat, Carpat !”

CELE MAI... LUNGI FLUVII

Nil + Kagera — 6 671 km; Mississippi + Missouri — 6 418 km; Amazon + Ucayali — 6 280 km; Yangtze — 5 472 km; La Plata + Parana — 4 700 km; Hwangho — 4 585 km; Mekong — 4 500 km; Congo — 4 370 km; Amur + Silka + Onon — 4 350 km; Lena — 4 320 km; Niger — 4 160 km; Enisei — 4 130 km; Obi + Katun — 4 700 km; Machenzie — 4 040 km; Yukon — 3 700 km; Volga — 3 688 km; Murray + Darling — 3 490 km.

MARI LACURI

Caspic (U.R.S.S. — Iran) 395 000 km²; Superior (Canada — S.U.A.) 82 400 km²; Victoria (Africa) 69 400 km²; Aral (U.R.S.S.) 65 500 km²; Huron (S.U.A. — Canada) 59 600 km²; Michigan (S.U.A.) 58 000 km²; Tanganyka (Africa) 31 900 km²; Baikal (U.R.S.S.) 30 500 km².

■ Briu (detaliu) din comuna Popești, regiunea Iași.

SFATURI PRACTICE

BUNA GOSPODINĂ ȘTIE CĂ...

... punând puțin otet și 1—2 bucăți de zahăr în apa în care fierb cartofi, aceștia își păstrează culoarea albă, iar la gust vor fi mult mai buni

... atunci când se taie maioneza e bine să se stropescă imediat cu câteva picături de apă rece și ea se leagă din nou.

... apa minerală sau orice băutură gazoasă dintr-o sticlă începută se păstrează astupind bine sticla și așezând-o cu gîtul în jos.

... mirosul de pește din cratiță sau din tavă se înlătură fierbind în ele puțin oțet sau zahăr de cafea.

MINUNILE

Dintre operele de artă ale antichității, unele erau considerate, prin măreția lor, superioare altora. Se pare că vestitul geograf grec Strabon (anul 58—25 î.e.n.) le-a dat numele orbis miracula (minunile lumii). Diferiți autori sînt, în general, de acord asupra numărului — șapte —, dar nu și asupra desemnării lor. Iată-le pe cele care intrunesc cel mai mare număr de voturi: 1. Piramidele Egiptului; 2. Zidurile și grădinile suspendate ale Babilonului sau ale Semiramidei, o legendară regină care ar fi întemeiat orașele Ninive și Babilon; 3. Mausoleul înălțat în 353 î.e.n. în orașul Halicarnas. Acest monument, a cărui construcție a fost incredințată unui număr de cinci dintre cei mai vestiți artiști greci ai timpului,

LUMII

avea 42 m înălțime. El era aproape în întregime sculptat. Rămășițele acestui edificiu au fost descoperite în 1856 și sînt păstrate la Muzeul britanic; 4. Templul Dianei din Efes, construit pe cheltuiala tuturor orașelor grecești din Asia, incendiat în 356 î.e.n. de Erostrate — pentru a-și immortaliza numele. Templul, reconstruit după același plan la începutul secolului al III-lea î.e.n., avea dimensiunea 138 x 71,5 m, fiind susținut de 117 coloane de cîte 19,50 m înălțime. Întregul edificiu era îmbrăcat în marmură, iar acoperișul era din lemn de cedru. Sub împăratul Galien (anul 263 e.n.), monumentul a fost din nou și definitiv distrus; 5. Statuia lui Jupiter Olimpianul, opera lui Fidias, construită din marmură, fildeș și aur, se găsea în templul Olimpicii și, deși îl reprezenta pe Jupiter șezînd, măsura 12 m în înălțime, iar cu soclul nu depășea 14 m; 6. Colosul din Rodos, statuie gigantică consacrată Soarelui, domina Rodos-ul, port al mării Egee. Înălțimea diferă după relatări: 30 și 60 m. Construcția statuii, care a fost dărîmată de un cutremur în anul 224 î.e.n., a durat 12 ani (292—280 î.e.n.); 7. Farul din Alexandria, care se înălța pe mica insulă Faros — de unde și numele — a fost construit sub dominația lui Ptolomeu al II-lea Filadelful (285—247 î.e.n.) unul din generalii lui Alexandru Machedon.

ANTICE

... lipirea prăjiturilor de fundul formei se evită ungînd forma ori tava și presărînd-o cu zahăr tos.

... bucata de cașcaval din care s-a consumat se păstrează bine învelînd-o într-o pinză umedă ori punînd-o într-o pungă de material plastic. Astfel cașcavalul nu se mai usucă.

... berea rămasă pe fundul sticlei nu se aruncă. Cu ea se curăță foarte bine obiectele de piele.

SPAIMA ȘERPILOR

Copiii din satul iugoslav Orlici au un favorit — cîinele Vuciko.

Cînd și cum a devenit favoritul lor? Iată cum s-au petrecut lucrurile. Pe cînd era doar un cățeluș, Vuciko a dispărut într-una din zile. Copiii l-au căutat și l-au găsit într-un tufiș, scheunînd. Alături de el se zvîrcolea un șarpe veninos. Șarpele apucase să-l muște. Cățelușul a fost totuși salvat datorită instinctului său care l-a îndemnat să mînînce, imediat ce a fost mușcat, niște ierburi tămăduitoare pe care le-a descoperit în apropiere de locul luptei cu șarpele.

De îndată ce s-a însănătoșit, Vuciko a pornit la vînătoare de șerpi. Îi caută pe cîmp și în munți. De cîteva ori, șerpii l-au mai mușcat. Veninul lor însă nu-i mai poate face nici un rău. Vuciko a învățat să descopere șerpii după urme și să-i scoată din vîgăunile lor.

De cinci ani, Vuciko extermină fără cruțare șerpii din împrejurimile satului. El a distrus pînă acum peste 2 000 de șerpi.

■ Pui de capră neagră

diverse

În apartamentul unui colonel în rezervă din Londra s-a descoperit o vacă. Proprietarul l-a dat în judecată.

— În ce bază — a întrebat judecătorul — ți-ai în casă o vacă?

— În baza legii din secolul al XVII-lea.

Și, într-adevăr, în legea amintită se menționează că locatarii au dreptul să țină în casă vaci, cu condiția să fie de culoare albă. Vaca colonelului era, într-adevăr, de culoare albă, încît el a fost achitat.

Într-o florărie intră un client obișnuit al magazinului și comandă două duzini de trandafiri.

— Trimiteți, vă rog, buchetul la această adresă, spune el, împreună cu cartea mea de vizită. Pe aceasta scrisese: „Pentru tine, draga mea, cîte un trandafir de fiecare an al vieții tale”.

După plecarea clientului, stăpînul florăriei spune unei vinzătoare:

— Domnul este cel mai bun client al nostru. Mai adaugă, te rog, din partea mea încă o duzină de trandafiri la buchetul pe care l-a comandat.

CETĂȚENI DE LA SATE!

PRIMIȚI LA DOMICILIU cărțile care vă interesează adresându-vă în scris **Librăriei Centrale** a cooperativei de consum.

CARTEA PRIN POȘTĂ

str. Sergent Nuțu Ion nr. 8—12, raionul V. I. Lenin, București.

Lucrările apărute se livrează imediat, iar cele aflate sub tipar, la câteva zile după apariție.

IMPORTANT

Secția „Discul prin poștă” din cadrul librăriei vă poate expedia cu promptitudine și discurile solicitate.

Pentru a cunoaște cărțile apărute și în curs de apariție, precum și titlurile discurilor înregistrate de „Electrecord” librăria vă trimite — **GRATUIT** — la cerere, liste bibliografice, prospecte și cataloage.

INTREPRINDEREA „6 MARTIE”

TIMIȘOARA

Cal. Circumvalașunii 6-8, execută:

- schele metalice pentru fațadă
- scule și dispozitive de mică mecanizare pentru construcții ca: grinzi metalice extensibile, popi metalici cu extensie continuă, aparate de ridicat și tractat de 1,5 to., roabe de pneuri de diferite dimensiuni etc.
- mașini și utilaje pentru construcții ca: benzi transportoare, macarale portal etc.
- radianți cu raze infraroșii cu gaze folosiți în sectorul industrial.

ADMINISTRAȚIA ASIGURĂRILOR DE STAT face cunoscut cetățenilor că asigură facultativ vitele cornute mari, cabalinele, porcinele și ovinele, acordând despăgubiri în cazurile de:

- pieire în urma bolilor, epizootiilor și accidentelor;
- sacrificare, pe baza dispozițiilor organelor competente;
- scoatere din gospodărie — în baza ordinului organelor veterinare, a animalelor bolnave de unele boli infecțioase.

5196 A.

ADAS

Folosirea rațională a zilelor-muncă

Printre cărțile recent apărute în Editura Agro-Silvică se află și lucrarea: **Folosirea rațională a zilelor-muncă** scrisă de C. Lutaș și V. Costea. Sînt analizate aici numeroase și variate aspecte în legătură cu planificarea și folosirea zilelor-muncă, scoțînd totodată în evidență rezultatele pozitive și lipsurile care mai dăinuie în unele unități.

Latura practică a acestei cărți constă și în expunerea separată a problemelor pe ramuri de activitate din C.A.P. Astfel, sînt tratate distinct principiile de bază, obiectivele și eficiența economică a planificării și organizării folosirii raționale a zilelor-muncă în producția vegetală, în producția animală, în ramurile anexe și în diferite alte activități.

Modul de stabilire a zilelor-muncă pentru personalul de conducere și din administrație face obiectul unui capitol special, în care autorii expun criteriile care stau la baza retribuirii acestor cooperatori.

Lucrarea este de un real folos în munca de zi de zi a președinților, inginerilor, brigadierilor, contabililor din C.A.P. și o recomandăm călduros cititorilor noștri.

Fabrica de hirtie PETREȘTI

RAIONUL SEBEȘ REGIUNEA HUNEDOARA

produce și livrează pe anul 1967 pe bază de contracte următoarele:

- CAIETE DE 200 FILE CU MAPĂ P.V.C.
- REGISTRE DIFERITE
- CARNETE DIFERITE
- BLOCURI DIFERITE
- MAPE CU PLICURI
- MAPE DE BIROU
- TAMPOANE „PRACTICUS”
- HÎRTIE CREPONATĂ
- AMBALAJE DE OUA
- COVOARE CAVOLEUM
- FEȚE DE MASĂ

Cititori, întreprinderi și instituții din mediul rural!

Cărțile de specialitate, pe care nu le găsiți la librăria sau magazinul mixt ori universal (sau difuzorul de carte) din localitatea dv. de domiciliu, le puteți obține adresându-vă printr-o scrisoare sau carte poștală, secției „Cartea prin poștă” a cooperativei de consum din orașul reședință de regiune, la următoarele adrese:

Reg. Argeș	— Întreprinderea comercială inter-raională Pitești, str. Tîrgul din Vale nr. 23
Reg. Bacău	— I.C.R. Bacău, str. Tineretului nr.44
Reg. Banat	— I.C.I. Timișoara, str. Ungureanu nr. 17
Reg. Brașov	— I.C.R. Brașov, str. Căramidăriei nr. 4
Reg. Cluj	— I.C.I. Cluj, str. Fabrica de chibrituri nr. 1
Reg. Crișana	— I.C.I. Oradea, str. Martirilor Deportați, 32—34
Reg. Dobrogea	— I.C.I. Constanța, str. Ștefan cel Mare nr. 84
Reg. Galați	— I.C.R. Galați, str. 11 Iunie nr. 25
Reg. Hunedoara	— I.C.R. Deva, str. George Enescu nr. 40
Reg. Iași	— I.C.R. Iași, str. Manta Roșie nr. 74
Reg. Maramureș	— I.C.I. Baia Mare, str. 6 Martie nr. 216, Cartier Depozite — Recea
Reg. Mureș-A.M.	— I.C.I. Tg. Mureș, str. Pavlov nr. 3
Reg. Oltenia	— I.C.I. Craiova, str. Rampei nr. 35
Reg. Ploiești	— I.C.R. Ploiești, Bd. Grivița Roșie nr. 23
Reg. Suceava	— I.C.I. Suceava, str. Bazelor nr. 1, Cartier Burdujeni

Librăria „CARTEA PRIN POȘTĂ” București, str. Sergent Nuțu Ion nr. 8—12, raion Lenin.

Cărțile cerute vor fi trimise prin poștă la adresa indicată de dv., plata făcîndu-se la primirea coletului. Pentru întreprinderi și instituții plata se poate face și prin virament dacă valoarea comenzii depășește suma de 100 lei.

REȚINEȚI: La aceleași adrese puteți cere și vi se vor trimite gratuit, cataloage de cărți din domeniul dv. de activitate, cataloage ale cărților literare, recomandări, recenzii, note bibliografice etc.

NEIC — AL MEU DE LA CÎNENI...

Cîneni. Comună din punctul cel mai de nord al regiunii Argeș. Comună cu multe grade sub zero în timpul iernii. Am acolo, la Cîneni, un unchi. Eu îi zic lui „neică“, el îmi zice: „Să nu vii pe la mine că-ngheți“. L-am vizitat, totuși, într-o seară. Ger, de-ți îngheța limba-n gură! Sosesc, în fine, la neică.

— La ce-ai venit? face el. N-am zis să nu vii?

— Lasă, zic, nu mă tem de ger! De-oi vedea că mă răzbește, îmi mai cumpăr haine de la magazinul din comună!

— Păcatele mele, ce să-ți cumperi? Că bocanci nu-s, mănuși nu-s, panta-

loni până nu-s, căciuli nu-s... O să degeri de frig! Aoleu, da' treci mai repede de-mbucă ceva, omule, c-acu' moare becu'!

— Cine moare?!?

— Becul! C-avem comuna — adică satul de centru — electricitat de-o rablă de motor a I.R.E.-Rm. Vilcea, un ceas merge, zece stă. Stă numai motorul, că taxa pentru lumină „merge“! Și sfatul popular plătește anual vreo 3 mișoare, cică pentru iluminatul public, da' de-astă vară, nu vezi noaptea vreun bec aprins!

Cum termină de zis asta, becul pilpiie nițel și... moare.

— Neică, zic, ai vreo lampă? aprinde-o, că-i bună și-ai-aia...

— Ai zis-o nepoate! Păi de unde gaz, măi, că la magazinul nostru ne sosește doar așa, cu țirita, cine-apucă să ia, norocu' lui!...

— Atunci aprinde nițel focul, c-am înghețat.

— Lemne? Păi Ocolul silvic-Cornet a deschis abia acum tăierile pentru populație!

Dar tot am reușit să mă încălzesc. Aflind toate acestea m-au trecut căldurile.

GH. BLAJ

C.L.D.C. și borcanele

Pe cine credeți că l-am întâlnit mai deunăzi în autobuzul spre comuna Tașca? Pe Stelică, lăcătuș la o fabrică din Bacău.

— Te duci la rude, Stelică?

— Aș! În documentare.

— Da' ce, și-ai schimbat meseria?

— Nu, tot lăcătuș sint.

— Atunci ce cauți la Tașca?

— Păi, nu și-am spus, mă duc să mă documentez. Am aflat că la biblioteca de acolo a trimis C.L.D.C.-ul regional „Cartea lăcătușului“.

— Și la voi la club n-o găsești?

— La fabrică sint mulți care vor s-o citească și pină s-o apuc... Aici la Tașca n-am concurent. Tot stă cartea de pomană, barem să viu eu s-o citească.

Observând uimirea mea, a continuat:

— Și alții au găsit că ideea mea e bună. Să și-l recomand pe Savu. El o sudor.

— Au și „Cartea sudorului“?

— Da, le-au trimis-o și pe asta. Ne

ducem să le citim. Nu e păcat să zacă în raft?

— Și de ce ați plecat în zori, cu prima cursă?

— Mai tirziu e îngheșuală la bibliotecă. Vin și profesorii din Roznov să consulte „Dicționarul pedagogic“. Că la Tașca s-au trimis 20 de exemplare deși sint numai câteva cadre didactice, în timp ce la Roznov — deși au liceu — nici o bucată.

Am crezut că cei de la C.L.D.C.-Bacău au incurcat borcanele. O neatentie...

Aflindu-mă la biblioteca din Dobreni, am văzut în raft un voluminos tratat, care aprofundează, pe 500 de pagini, problemele legate de transfuzia singelui.

— A citit cineva cartea pină acum? am întrebat-o pe bibliotecară.

— Deocamdată nu, dar, mai știi, doamne ferește, poate să fie vreo „urgență“ și să aibă moașa o carte

după care să studieze. Citește tratatul și imediat face transfuzia.

Dacă mai are cui.

Tocmai înțelesesem „utilitatea“ acestui volum într-o bibliotecă comunală, cind am zărit un volum și mai impunător: 560 de pagini, coperti cartonate. Titlul — „Calculator general“. Tabla de materii: Tabele de înmulțiri; Pătratele numerelor întregi; Cuburile numerelor întregi; Rădăcina pătrată a numerelor întregi; Rădăcina cubică a numerelor întregi.

Pasionantă lectură!

Biblioteca m-a întrebat:

— Oare cu ajutorul acestei cărți se poate organiza o seară de calcul despre creșterea producției de lapte?

— E cam greu, dar dacă ați avea și niște table de logaritmi...

— Din păcate n-avem.

Ce mai așteptați tovarăși de la C.L.D.C.-Bacău?

ANDREMIR

Sinceritatea ursului

C-un fagure surprins într-o stupină,
Vorbește ursul doct către albină:
— Vrei să mă-nțepi, neroado? Stai un pic.
Tu mori, știi bine, eu nu am nimic.
Cind vezi că-n juru-ți totul te răsfășă,
Ia-ți iute zborul și-ai scăpat cu viață.

— De nu mă lupt să-mi apăr munca mea,
De scap cu viață, ce să fac cu ea?!

— Cum ce să faci?! Doar sint atâtea flori,
Nectar, polen... Mi-ar pare rău să mori.
— Ești sincer?

— Vai, aș plînge de durere!

Morala:

Păi cine i-ar mai strînge altă miere?!

AUREL IORDACHE

— Așa păfesc cind
vine ora de muls!!

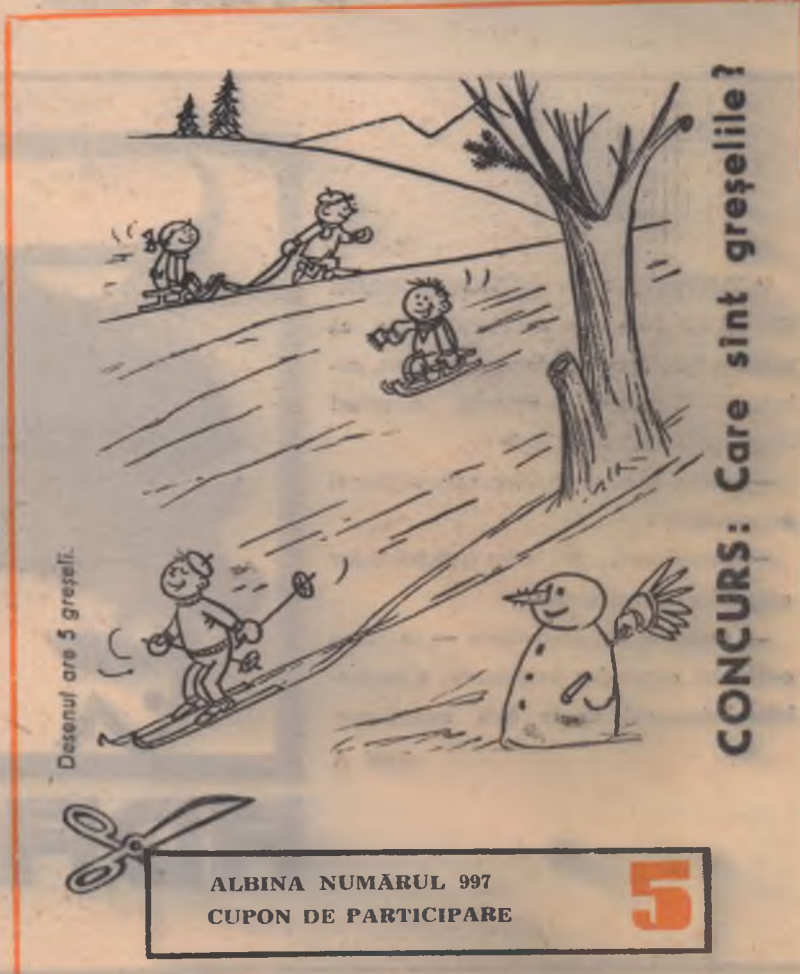
Desen
de Nic. NICOLESCU

LA UN CINEMATOGRAF SĂTESC

— Nu mai potrivești atîta imaginea, că astăzi nu avem nici o inspecție în sală.
Desen de F. GRONSKI

La cooperativa agricolă din comuna Mindrești-Galați, se face risipă de furaje.

Desenul are 5 greșeli.

ALBINA NUMĂRUL 997
CUPON DE PARTICIPARE

5